

Nye tiltag skal styrke salmonella-indsatsen

SIDE 2

Højt græsoptag giver højt restbeløb

SIDE 3

Så er der åben for tilmelding til kvægekongres

SIDE 4

Arkivfoto: SEGES

Forstå hjernen og **skab forandring NU**

Usikkerhed aktiverer hjernens flugt-mekanisme. Derfor er det en ledelses-opgave at sikre tryghed og forståelse, når der skal indføres forandringer.

”Vi ændrede malkerutinerne for tre måneder siden, og jeg troede egentlig, at alle havde indarbejdet den nye rutine. Men pludselig så jeg, at en af de rutinerede malkere havde lavet sin egen rutine. Hvad sker der?”

Ærgerlige udbrud i samme retning hører jeg hver gang, en bedrift prøver at ændre rutiner i fx malkestalden. Det er nemlig vigtigt, at alle udfører den samme rutine ens, da rutineændringen ellers ikke har den rette indvirkning på køernes ydelse og sundhed. Derfor er det vigtigt, som leder af en bedrift, at forstå, hvorfor det er så svært at ændre på rutinerne.

Hjernen beskytter os med autopiloten

Hjernen prøver først og fremmest på at minimere farer og dernæst at maksimere belønning. Det gør den for at holde os i live. Derfor scanner og vurderer den alt for at finde ud af, om det udgør en fysisk eller psykisk trussel for os. Det foregår selvfølgelig helt ubevidst, men alligevel har det betydning, når vi skal ændre vaner og rutiner. Hjernen opfatter mange ting som trusler, blandt andet uvished. Og det bliver ofte en barriere for, at forandring sker. For hvis man bliver usikker på en ny rutine, så aktiveres kamp- og flugt-mekanismen i vores hjerne. Og når det sker, slår hjernen over på autopilot for at beskytte os – og det betyder, at vi falder tilbage i den gamle vane.

Sørg for tryghed og forståelse

Hvis man undrer sig over, hvorfor en medarbejder på bedriften ikke holder fast i den nye rutine – også selvom han godt kender den og kan beskrive den, så kan det være fordi, han ikke helt har forstået den og kan blive usikker, så hjernens flugtmekanisme

aktiveres. Og det er derfor, at man skal sikre, at medarbejderen (hjernen) forstår, hvorfor han skal udføre den nye rutine, så den giver god mening for ham – derfor skal man støtte ham i at udføre handlingen (gøre ham tryk) ved at følge op.

Dårligt psykisk arbejdsmiljø er en barriere

Desværre kan det også være oplevelser, der ikke har med selve den nye rutine at gøre, der forhindrer en medarbejder i at indarbejde den. Det kan fx være oplevelsen af at føle sig forbigået på arbejde, talt ned til af en kollega, kritiseret af en chef, uklare forventninger, manglende social støtte fra kollegerne eller ledelsen. Det er alle oplevelser, der bidrager til at skabe en trusselreaktion i hjernen og hindrer, at forandringen sker.

Sådan sikres vedvarende forandringer

Hvis man skal sikre sig, at forandringer og nye rutiner varer ved, handler det kort sagt om tre ting:

1. Skab vished – sørg for at skabe en tryk atmosfære, der modvirker trusselsadfærd
2. Skab forståelse, så alle forstår, hvad formålet med den nye vane er, og hvorfor det er vigtigt, at alle udfører rutinen ens.
3. Motiver. Find frem til de indre motivationsfaktorer – hvad der motiverer den enkelte medarbejder – for at fastholde hans fokus på den ønskede forandring over tid.

/VIBEKE FLADKJÆR NIELSEN

KURSUS OM MOTIVATION

Prøv et digitalt kursus om, hvordan man motiverer sine medarbejdere på landbrugsinfo.dk/digitalekurser

 Scan

Nye tiltag skal styrke salmonellaindsatsen

SEGES sætter gang i en række tiltag for at styrke bekæmpelsen af salmonella i besætningerne.

Indsatsen overfor salmonella i kvægbesætningerne skal styrkes. Det sker dels via de lovmæssige stramninger*, som trådte i kraft 1. januar, dels via en række nye tiltag fra SEGES' side.

Mere fokus på nysmittede besætninger

Der er en tendens til, at nysmittede besætninger dukker op klyngevis i samme områder. Derfor iværksætter SEGES en undersøgelse af den smittemæssige sammenhæng – dvs. årsagen til grupperingen og hvilke veje smitten evt. kommer ind. Nysmittede besætninger skal desuden have hjælp til at komme i gang med sanering med det samme. Derfor tager SEGES kontakt til ejeren, så snart en besætning konstateres smittet. Her vil besætningsejerne bl.a. blive opfordret til straks at lave en aftale med besætningsdyrlægen om at gennemgå hvilke tiltag, der kan standse igangværende smittespredning og få lavet en handlingsplan.

Andre salmonellatyper i spil?

SEGES er i gang med at få foretaget analyser af prøver fra nysmittede besætninger for at afklare, om andre salmonellatyper end Salmonella Dublin kan være årsagen til stigning i tankmælksværdierne. Infektion med andre salmonellatyper forløber sædvanligvis mere uproblematisk i kvægbesætninger end infektioner med Salmonella Dublin.

Tilbud om vurdering af handlingsplaner og besøg

Alle smittede besætninger er velkomne til at indsende deres handlingsplaner og få dem vurderet af SEGES' dyrlæger, som også tilbyder et gratis rådgivningsbesøg. I sidstnævnte tilfælde kan man kontakte konsulent Lene Trier på ltr@seges.dk eller tlf. 8740 5237 for nærmere aftale.

/KIRSTEN MARSTAL, SEGES

SEGES er i gang med at få foretaget analyser af prøver fra nysmittede besætninger for at afklare, om andre salmonellatyper end Salmonella Dublin kan være årsagen til stigning i tankmælksværdierne.
Foto: Colourbox

*Læs om de lovmæssige stramninger i artiklen

Salmonellabekendtgørelse ændret – reglerne strammes på www.landbrugsinfo.dk/merekvaegnyt

Prissætning af krydsningskalve opjusteres i DMS

Værdien af krydsningskalve efter kødkvægstyre er steget. Derfor opjusteres prissætningen i afregningsmodulet i DMS pr. 15. januar.

Der sker løbende ændringer i noteringen af slagtekalve. Derfor er det nødvendigt jævnligt at justere prissætningen i afregningsmodulet i DMS. 15. januar 2019 foretages en ny opdatering, som er baseret på den gennemsnitlige notering for slagtedyr i 2018.

120 kr. mere for krydsningstyre af stor race
Opdateringen af afregningsmodulet giver en værdiforøgelse på krydsningskalve – både i Dansk Kalv og Ungtyr-konceptet. I 2018 steg afregningspriserne for slagtedyr især i de høje formklasser, hvilket er gunstigt for krydsningskalvene.

Krydsningskalvene har i opdateringen ca. 10 pct. højere merværdi sammenlignet med renracede Holsteinkalve. Det betyder en stigning på ca. 120 kr. for krydsningstyrene af de store racer. For krydsningskvier af stor race er stigningen på ca. 50 kr. Krydsningstyrekalve efter Jerseykøer stiger med ca. 80 kr., mens afregningsprisen for jerseykrydsningskvierne er uændret.

Bedre afregning efter afprøvede kødkvægstyre

Beregningerne viser desuden en øget gevinst ved at bruge afprøvede kødkvægstyre frem for ungtyre. Afkom efter afprøvede tyre afregner gennemsnitligt 160 kr. bedre end afkom efter ungtyre.

Læs mere detaljeret om opdateringen på www.landbrugsinfo.dk/merekvaegnyt

/KRESTEN JOHANSEN, ANDERS FOGH OG RASMUS S. STEPHANSEN, SEGES

KVÆGKONGRES2019

Du kan høre mere om krydsningskalve og afregningsmodulet på kvæggkongressen mandag den 25. februar i indlægget *Flere penge i krydsningskalve*.

Nye krav til to besætningsdiagnoser

Fra marts 2019 er der indført begrænsning på hvilken medicin, der er tilladt for besætningsdiagnoserne Intern Pattelukning og Goldning. Husk samtidig, at begge diagnoser skal oprettes som

selvstændige diagnoser. Kontakt din dyrlæge for at sikre dig, at dine besætningsdiagnoser er korrekte og fortsat gældende.

MICHAEL FARRE, SEGES

Højt græsoptag giver højt restbeløb

En bevidst indsats omkring styring og management af afgræsning og afgræsningsmarkerne gør det muligt at opnå et højt græsoptag med høj ydelse og restbeløb til følge.

I 2018 afholdt SEGES afgræsningskoler hos fire DLBR-centre for at demonstrere og implementere forskellige værktøjer til planlægning og styring af afgræsning og afgræsningsmarkerne. Erfaringerne fra skolerne viser, at et højt græsoptag kræver et godt græsudbud, tilstrækkeligt med tid på marken og en reduceret mængde foder på stald. Det gør ikke noget, at der er tomt foderbord i nogle timer, inden køerne skal ud, hvis der altså er noget græs for køerne at hente derude. Derudover kræver det en fokuseret indsats omkring styringen af afgræsningsmarkerne, så man sikrer den optimale vækst ved at græsset ikke dødbides, men samtidig må stubhøjden heller ikke være for høj, når køerne forlader marken. Mange marker blev dødbidt i tørkesommeren og har derfor haft svært ved at komme i gang igen, da regnen kom.

Tørken udfordrede

For tørken har selvsagt været en udfordring. De besætninger, som opnåede det højeste græsoptag, havde i gennemsnit for sæsonen over otte kg tørstof pr. ko om dagen, mens de besætninger, der havde mindst, lå under to kg tørstof pr. ko om

dagen. Hvor der ikke kan vandes, var græsvæksten gået i stå i flere uger – vi husker alle den svedne grønsvær. Resultaterne viser også, at i den varmeste periode har det ikke hjulpet at vande græsset – selv med en intensiv vanding. Det skyldes, at græsvæksten ophører, når jordtemperaturen overstiger 24°C. Men græsvæksten tog revanche, da temperaturen faldt.

Højt græsoptag gav højt restbeløb

Ydelsesniveauet for besætningerne, der deltog i afgræsningskolerne, varierede fra 7.400 kg EKM/årsko til 11.300 kg EKM/årsko. Der var ingen sammenhæng mellem højt græsoptag og EKM-ydelse. Det er således muligt at opnå et højt græsoptag og samtidig opretholde en høj ydelse. Resultaterne viser, at et højt græsoptag resulterede i et højt restbeløb. Der er således værdi i at lade køerne lave noget, når de er på afgræsning.

Læs mere i artiklen *Lav græsoptagelse fra afgræsning i afgræsnings sæsonen 2018* på landbrugsinfo.dk/merekaevagnyt

MARTIN ØVLI KRISTENSEN, SEGES

Højt græsoptag kræver et godt græsudbud, tilstrækkeligt med tid på marken og en reduceret mængde foder på stald.

I foråret oprettede hver bedrift i afgræsningskolerne planer for afgræsnings sæsonen. Og i løbet af sæsonen foretog de foderregistreringer en eller flere gange om måneden. Registreringerne er blevet brugt i styring og opfølgning gennem sæsonen for at sikre en optimal udnyttelse af græsmarkerne.

FAKTA

Selen til kvæg – hvordan?

Selen til udegående dyr kan tildeles på flere måder. SEGES anbefaler mineralblanding.

Selenniveauet i danskproduceret grovfoder er lavt i forhold til de anbefalinger, der gælder for kvæg. Derfor anbefales det at supplere forsyningen på en eller anden måde. Når det drejer sig om dyr, der fodres på stald, herunder også malkekøer på græs, anbefaler SEGES uden tvivl at tildele selen via mineralblandinger til dyrene. Det kan være enten i form af organisk selen, uorganisk selen eller begge.

Situationen er anderledes, når det drejer sig om udegående kvier og ammekvæg, der udelukkende lever af græs. Der er flere muligheder for at forsyne dyrene med selen. Selen kan tildeles græsset med handelsgødning eller ved udsprøjtning, der kan lægges selenbolus i dyrene, eller man kan tildele en almindelig mineralblanding med selen.

Problematiske at gødske eller sprøjte

Både selen i handelsgødning og selen udsprøjtet på marken hæver selenindholdet i græs dramatisk. Ulempen er, at det skal tilføres flere gange

over hele græssæsonen for, at niveauet holdes oppe. Græssets optagelse, og dermed udnyttelsen af den tilførte selen til marken, er lav, og da selen er giftigt, kan det være problematisk på langt sigt. Et andet problem er, at græssende dyr heller ikke er tilstrækkeligt forsynet med kobber, og især i efterårsperioden er ammekvæg heller ikke tilstrækkeligt sikret med magnesium. Det anbefales normalt ikke at gødske efter august af hensyn til kvælstofudvaskningen. Det gør det vanskeligere at holde et højt selenniveau i græsset i efteråret, selv om det sandsynligvis er der, behovet er størst, især når det gælder kælvkvierne.

Anbefalingerne er derfor at sikre græssende dyr med fx 50 gram mineralblanding pr. dyr pr. dag af type U. Er det helt umuligt, og er der samtidig symptomer på, at selen er et problem, kan fx udbringning på marken tages i anvendelse.

Læs evt. mere på landbrugsinfo.dk i kvægInfo nr. 1660.

/OLE AAES, SEGES

FODRINGSTIP:

Køerne skal levne 2 pct. lækkert foder

Tilstrækkelig stor og god foderrest er et centralt element i godt foderbordsmanagement.

Hvis køerne tømmer foderbordet mellem udfodringerne, giver det uro omkring udfodring. Det belaster lavt rangerende køer og giver stor variation i foderoptagelsen.

Derfor skal der altid være mindst 2 pct. foderrest, og foderresten skal:

- Have samme kvalitet som det foder, der udfodres
- Være jævnt fordelt langs foderbordet
- Ligge inden for køernes umiddelbare rækkevidde.

/NIELS BASTIAN KRISTENSEN, SEGES

KVÆGKONGRES2019

MCH HERNING KONGRESCENTER

25.-26. februar

Så er der åben for tilmelding til kvægkongres

Se det spændende program og tilmeld dig. Og giv dine udenlandske kolleger et praj om at gøre det samme. Vi har nemlig lavet et helt spor særligt til dem.

10. januar blev der åbnet for tilmelding til årets kvægkongres. Så skynd dig ind på kvægkongres.dk og meld dig til.

Vi har sammensat et spændende program, der spænder lige fra nyeste viden om ko-kalv-adskillelse til at undgå stress og blive klædt på til klimadebatten. Du får det hele serveret direkte af de dygtigste eksperter fra både ind- og udland.

Som noget helt nyt tilbyder vi i år også et spor for udenlandske medarbejdere med fagligt inspirerende sessioner om bl.a. kalvemangement og malkning/yversundhed. Årets hovedtaler er finansminister Kristian Jensen, der bl.a. kommer ind på landbrugets rolle i fremtidens Danmark. Det trykte program kommer med mælkebilen i midten af januar.

/ KIRSTEN MARSTAL, SEGES

KVÆGKONGRES2019

Valg til L&F, Kvægs bestyrelse

Frem til 28. januar kan der opstilles kandidater til L&F, Kvægs bestyrelse.

På kvægkongressen 25. og 26. februar afholdes der valg til Landbrug & Fødevarer, Kvægs bestyrelse på kongressens første dag. Bestyrelsesmedlemmerne vælges for to år til at varetage sektorens interesser. Valget skal stå imellem medlemmer fra landboforeningerne. Familielandbruget har afviklet valg i forbindelse med deres årsmøde.

Opstilling frem til 28. januar

Både kandidater, der ønsker genvalg, og nye kandidater skal opstilles for at komme på stemmesedlen. Fristen for opstilling er 28. januar, 2019.

For at opstille skal man være aktivt medlem i en landboforening, være mælke- eller oksekødsproducent, være valgt til et kvægbrugsudvalg og/eller en bestyrelse i en landøkonomisk forening samt have fem stillere.

Den elektroniske opstillingsformular finder du på www.kvaegkongres.dk.

Kommer du i tvivl om, hvordan man opstiller eller andet vedrørende valget, så kontakt Signe Marie Smidt på T 2283 2442 eller smsm@lf.dk

/ SIGNE MARIE SMIDT, LANDBRUG & FØDEVARER

Nye anbefalinger til stalde

Vejledningen 'Indretning af stalde til kvæg – Danske anbefalinger' er opdateret med ny viden og nye mål på inventar.

Hvad skal jeg tænke på i den nye ungdyrfdeling? Hvor bred skal en gang i kostalden være? Og hvor stort skal vi lave klovbadet?

Der er meget at tænke på, når stalden renoveres, eller der bygges nyt. 'Danske Anbefalinger' beskriver, hvordan inventar og staldindretning udføres, så der tages hensyn til både dyr, mennesker og lovgivning. Og da der hele tiden kommer ny viden til, er følgende kapitler netop opdateret:

- Kap. 2 – ny viden om alder og vægt hos kvier
- Kap. 6 – ny viden om størrelse og længde af klovbad
- Kap. 8 – nyt om bl.a. kalve- og ungdyrdefærd, mål på inventar og kalvenes behov i de første leveuger
- Kap. 9 – ny viden om goldkoopstaldning, arealer i dybstrøelse, ædepladser, gange mv.
- Kap 10. – nye figurer, der viser indretning af indgang/udgang til malkepladsen, selve malkepladsen og afgræsningsindgang og -udgang.

'Indretning af stalde til kvæg – Danske anbefalinger' findes udelukkende som pdf og kan downloades på landbrugsinfo.dk/stalde -> kvægstalde

/ LONE SYLVEST SØGAARD

Nyt digitalt kursus:

Værd at vide om klovbehandling

Tag et gratis digitalt kursus og bliv klædt bedre på til at behandle klovlidelser.

I det digitale kursus 'Værd at vide om klovbehandling' lærer du at behandle de vigtigste klovlidelser, nemlig digital dermatitis, sålesår og byld i den hvide linje, korrekt. Kurset indeholder små filmklip, der viser, hvordan du laver en korrekt forbindelse af de tre klovlidelser. Og via små animationer og fotos får du gode fif til, hvad man skal huske, når man behandler klovlidelser.

Bag kurset står dyrlæge Peter Raundal, SEGES. Han ser kurset som en oplagt mulighed for at få pudset teknikkerne af og undgå de almindeligste faldgruber. Men han understreger, at man også skal vide, hvornår en ko skal overlades til professionelle.

"Behandling af komplicerede tilfælde kræver større indsigt i klovens anatomi og i sygdomslære og mere praktisk erfaring, end der kan opnås i dette kursus. Derfor skal behandling af komplicerede tilfælde overlades til en klovbeskærer eller dyrlæge," siger Peter Raundal.

Se det igen og igen

Hele kurset varer ca. 20 minutter, og vi anbefaler, at du ser den i ro og mag. Når du efterfølgende står i stalden og bliver i tvivl om, hvordan forbindingen skal lægges, har du mulighed for at gå direkte til de enkelte afsnit. Find kurset på landbrugsinfo.dk/digitalekurser

/ LONE SYLVEST SØGAARD, SEGES

Gå direkte til kurset 'Værd at vide om klovbehandling' →

Artiklerne 'Forstå hjernen og skab forandring NU', side 1, 'Selen til kvæg – hvordan?', 'Køerne skal levne 2 pct. lækkert foder' side 3 og 'Nye anbefalinger til stalde' side 4 er udarbejdet i projekter støttet af:

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne